

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

Preus de subscripció

REUS. Ptes. 1'50 al mes

Fora. 4'50 trimestres

Estranger. 9

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XI.

REUS, DIMECRES 11 D'OCTUBRE DE 1916

Núm. 232

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR

ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinàries

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

L'AFRONT

El teatre català ha sigut víctima d'un afront que si Catalunya el tolera demostrarà que té castrada la voluntat i està mancada de valor i de vergonya per a fer-se respectar els seus drets.

No val a dir que se'ns en hem adonat, o que Barcelona no som nosaltres; per a escórrer el bulto, com Sant Pere quan negà que la seva amistat amb Jesucrist per a escapar-se de les mans dels jueus. No val a cercar de qui és la culpa, que tot això són excuses. És Catalunya qui ha rebut l'ofensa i som els catalans tots, els que venim obligats a venjar-la. El que no se sumi a la protesta serà menys que un mal fill, serà un bori.

De totes les encontrades de Catalunya deu aixecar-se la veu de protesta, ferma, viril, contra els empresaris del Teatre Romea, que han tret a puntades de peu al nostre teatre, que anava a aixoplugar-s'hi convidat per l'empresa mateixa.

Que al convidar-lo ho feren creient que no acceptaria? Tant se val. Quan se dona una paraula es compleix encara que'l món s'enfonzi. Així entre'ls catalans és norma i així s'havia fet fins ara.

Val més la meua paraula que sent escriptures, deien els nostres avantpassats; però aqueixa dita ha anat desapareixent de les boques a mida que han anat desapareixent les barretines dels caps.

Era cosa feta, se podia donar com a cert que al Teatre Romea de Barcelona hi actuaria aquesta temporada una companyia catalana; mes heu's-aquí que per les males arts d'uns empresaris que s'estan burlant dels catalans, provant fins on arriben els límits de la nostra paciència, no hi haurà a Barcelona companyia catalana, i els nostres autors consagrats quedarán novament sense poguer veure representar llurs produccions, i els novells tindran que dedicar-se al teatre exòtic; o al vodevil, si ho volen fer català, malogrànt-se així moltes voluntats.

I el teatre qual empresa ha comés aquesta mofa sagrant amb tot l'aplom, amb tota la barra segueix burlant-se del públic de Barcelona, i de tota Ca-

talunya que li tolera (fins quan?), que ostenti un rótul, que vé a ésser com un inri amb el nom de «Teatre Català», registrat i tot.

Quin cinisme!

No és hora, barcelonins, d'acabar amb tant cinisme i desprecupació?

Tots hi hem de posar les mans. Que baixi en Manellic de la muntanya, que vingui de Terrassa els Emigrants, que surtin de totes les encontrades de Catalunya (que a tot arreu n'hi ha) els Vells; i la Reina jove; i el nostre Bover, que acudeixin tots a venjar l'afront que la companyia del Romea ha fet a la seva mare; i que l'arrenquin el rótul que se sosté a la vista de tots com una provocació darrera de la burla, i que'l facin servir de teja per a... purificar-lo.

Demostrem que per dessota de la nostra aparent calma, com el mar, ens deixem passar per damunt, però no sempre; de quan en quan el mar tan seré, tan tranquil, també s'engoleix algún monstre.

ESTEVE MASSAGUÉ.

Projectes d'Hisenda

TABACS

Responent a la opinió pública que demana la revisió de certs contractes privilegiats atorgats per l'Estat, i a la necessitat de reforçar els ingressos, es presenta el projecte de llei autoritzant al ministre d'Hisenda per a celebrar, bé sigui directament amb l'actual Companyia Arrendataria de Tabacs o amb altre entitat, en concurs públic, un nou contracte que durará fins el 31 de desembre de 1936, amb les condicions següents:

Els actuals premis que són, del 5 per 100 fins a 140 mil·lions de pessetes; del 10 per 100 de 140 a 160 mil·lions; i del 15 per 100 des de 160 mil·lions en endavant es reduirán al 4 per 100 fins a 160 mil·lions de pessetes, i al 5 per 100 de quant excedeixi de 160 mil·lions. També el premi de cobrança del Timbre, que es avui per a tots els cassos el 2 per 10 es rebaixa al 1 per 100, quan l'ingrés sigui per efectes timbrats i al 1/2 per 100 quan els ingressos siguin en metal·lic.

A diferència de lo actualment establert no s'abonarà al contractista quan-

titat de capital per interès del capital invertit, ni per les despeses de personal i material de les oficines centrals. Cessa l'exempció de contribucions de la qual ara gaudeix la Societat Arrendataria. D'aquí endavant, el contractista estarà subjecte a totes les contribucions de l'Estat.

Quan els beneficis del contractista per raó de ses participacions i comissions en Tabacs i Timbre excedeixin del 8 al 12 per 100 del capital empleat, l'Estat tindrà la participació del 50 per 100 en l'excedent de més del 12 per 100.

S'autoritzarà el conreu del tabac, en les regions on els ensaigs verificats permetin apreciar que'ls productes son utilitzables en les labors de la renda, donant aixís satisfacció a reiterades instàncies de l'agricultura nacional.

Es reformarà la composició i presentació de los labors actuals, atenent a les conveniències del consum. Queda exclut del contracte el monopoli de tabacs amb les possessions del Nord d'Àfrica, que se sotmetrà a un conveni especial. Se suprimeix el servei especial de giro mutu del Tresor.

EXPLOSIVS

Atenent a les reclamacions constants de les indústries que utilitzen les pólvores i barreges explosives, i a evidents necessitats de la defensa nacional, es suprimeix en el projecte l'actual monopoli, que se substitueix per un impost de les mateixes. Amb tot això és d'esperar, que per la llibertat en la fabricació i per la competència derivada de la mateixa, s'obtingui una baixa en els preus i una millora en les classes, amb tot i l'impost que s'estableix, el rendiment del qual es calcula en 100 mil·lions de pessetes o sigui prop de set mil·lions més del que paga a l'Estat la Companyia concessionaria del monopoli.

GERILLES

A fi de posar terme a la situació interina poc útil per a l'Estat i per a consumidor, que atravessa el monopoli de mistos, a comptar des de l'any 1908 que va fer-se'n càrrec l'Hisenda, sol·licitant el ministre autorització, conservant l'Estat el monopoli per arrendar, juntes o separades, la fabricació i la venda dels mistos, mitjansant concurs públic entre proponents espanyols. El terme del contracte serà de quinze anys per a la fabricació i deu per a la venda.

L'Estat entregará al contractista, mitjansant inventari, els edificis i maquinaria que senyali en la seva proposició com a necessaris per a l'execució del servei a que pertanyin als expropiats. Per l'Estat s'establirà, com més aviat millor, la fabricació de mistos de fusta. Podrá també el govern concertar especialment la fabricació i venda, o sols la venda d'aparells encenedors. L'Estat se reserva la facultat de modificar les actuals classes de mistos i capsos.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

Al front del Somme, prossegueix la activitat d'ambdues artilleries. A l'est de Rancourt els alemanys iniciaren un atac, essent rebutjats. Més tard un contingent de regoneixement fou dispersat per les ametralladores franceses a la sortida d'un bosc, al norest de Bouchavesnes. A la regió de Roye els alemanys han bombardejat violentment les posicions franceses de Capuy-Sur-Matz. Al sud de l'Ancre, particularment cap a Guendecourt i Le Sars, violent bombardeig alemany. Els anglesos han avançat al sud-oest de Guendecourt. El reduït de Schawaben ha estat novament atacat, sense èxit, pels tontons. Les tropes britàniques, després d'un viu bombardeig, han guanyat terreny a la carretera de Courcellette a Pailencourt. El nombre de presoners fets en els dos darrers dies pels anglesos, és de 979.

En el front belga, activitat d'artilleria a la regió de Dixmude, a la de Steenstraete i al sud de Nieupourt.

Apart d'uns atacs reiterats austriacs contra el maciç de Busa-Alta, rebutjats pels italians amb grans pèrdues per a l'enemic, res de trascendental hi ha que senyalar en el front italià.

Continuen a l'Orient els combats des de la colzada del Czerna fins al llic Prespa. Les tropes serbies han ocupat el cim de Dobro-Polje i les franceses dominen Kisovó, a les muntanyes de Baba.

La situació del front romanés no ha canviat.

El comunicat rus diu que en direcció de Vladimir Wolynsky s'están desenrotllant violents combats, que a bastants sectors, els russos penetraren en les línies enemigues i es consolidaren en les trinxeres ocupades; que a l'est de Brzezany, a la regió de Halicz, l'enemic passà a l'ofensiva, essent rebutjat; i que després d'una violenta topada a la baioneta, conquistaren bastants trinxeres avançades austriacs.

Al Cáucàs, prop d'Ognot, patrulles russes tingueren algunes felices troballes amb els turcs.

RETALLS i COMENTARIS

En Samblancat escriu en «La Luch», de Barcelona:

«El otro día, un penado de la enseñanza, un pobre maestro anciano que frisaba en los 73, mató de un tiro a un carretero bárbaro que lo martirizaba continuamente haciéndole objeto de chacota y de vejaciones sin cuento. El carretero había tomado al maestro septuagenario, al maestro a cuya escuela dejó él de asistir de niño, dejó de ir a aprender sentimientos huma-

nos, lo había tomado por una caballería más de su tiro, y cuando lo encontraba le pegaba como a sus burros, como a sus barros cuyos aparejos debía él llevar, como a sus burros que eran más personas que él.

El muerto bien muerto está. Balazo más justiciero no se ha pegado en el mundo. Si los maestros no pueden educarnos de otro modo ¿qué han de hacer sino exterminarnos? La lástima es que el señor Fernández Losada se contentara con una víctima, y no siguiera disparando tiros certeros y matando pieles rojas de España hasta que yo le dijera: basta. A estas horas aún estaría con el dedo en el gatillo del revólver. Asesinar de hambre a los maestros y encima mofarnos de ellos, es el gran crimen de España, es el terrible delito colectivo por el que nos ha condenado Dios a no ser nada nunca, a desaparecer y ser borrados del mapa civil.

Somos unos desnaturalizados, unos desentrañados, unos desalmados. No amamos a nuestros hijos. Porque si los amáramos, amaríamos a los que nos los educan, a los padres de su espíritu. Esos padres son más necesarios que nosotros. Porque un cuerpo, cualquiera lo engendra, cualquiera lo fabrica. Pero, para crear un alma, hay que ser potente como Dios. No, no amamos a nuestros hijos. Porque, si los amáramos, amaríamos a los que hacen hombres a esos miquitos que nosotros echamos al mundo. Sabríamos que hacer pensar a un adoquín, que hacer hablar a una bestia es más milagroso, que convertir las piedras en pan. Arreglaríamos las cosas de modo que la frase baldón «tener más hambre que un maestro de escuela» se pudiera sustituir por la de «tener más hambre que un obispo in partibus» o que un general de brigada». No, no amamos a nuestros hijos; porque si los amáramos, pediríamos a gritos en la calle, la libertad del maestro de Tetuán—ya se me ha escapado el nombre del pueblo infame—y exigiríamos que si acaso, se metiera preso al muerto. Porque si los amáramos, evitaríamos el riesgo de que un jurado analfabeto, mande a ese viejo venerable a presidio y de que con él se hunda el poco de coraje que nos queda.

Y si esto ocurriese, si los maestros que nos enseñan i que defienden a tiros su dignidad fueran condenados en la persona del señor Fernández Losada, mereceríamos que un día un viento de locura pasase por las cabezas de todos esos desgraciados, y, para vengarse de nuestro desprecio y de nuestra mala sangre, nos degollaran a todos nuestros hijos, a todos nuestros pequeñuelos. A ver si ese acto de vandalismo, si ese diluvio rojo les conquistaba el respeto que la virtud, la abnegación, la austeridad y la ciencia no les han podido alcanzar.

En nostra edició del diumenge passat reproduïm una correspondència «desde Borjas Blancas» que el «Diario de Reus» copiava de «El Correo Español».

De dita correspondència en son els següents paràgrafs:

«El domingo ultimo, en el pueblo de Albi, que se halla sumido en el más espantoso de los abandonos, fué objeto de manifestaciones de hostilidad el señor Maciá, que visitó la población, acompañado del propagandista republicano Pereña y de otros correligionarios suyos.

Las manifestaciones fueron tan vivas, que no pudo celebrarse un mitin que los viajeros proyectaban, y al querer marchar Maciá de la población, no se encontró ningún vecino que quisiera prestarle carruaje.»

Ara, per a que nostres llegidors es pugui fer càrrec de la veracitat de la notícia, ens complaïem en retallar d'una correspondència de «Las Noticias» lo que segueix:

MITIN PEDAGÓGICO

Con asistencia del diputado Cortés señor Maciá, el diputado provincial señor Pereña y el inspector de primera enseñanza señor Llarrea se ha celebrado en Albi un importante mitin al que concurrió numeroso público.

Al levantarse el señor Maciá fué saludado con una salva de aplausos.

Aplaudió la idea de la construcción del grupo escolar y en brillantes párrafos, relató los injustificados dispendios de millones sin resultado positivo cuando tanto se necesita para la educación y la higiene. Prometió defender ante el poder central la subvención que ha de solicitarse. Como los otros oradores recomendó eficazmente la unión del pueblo a fin de que pueda llevarse a efecto no solo este proyecto sino todos los que sean necesarios para que la villa de Albi pueda señalarse con piedra blanca en el mapa de España. Declaró dispuesto a luchar para el bienestar y engrandecimiento de los pueblos del distrito y de Catalunya. Termina manifestando que el día que rebotará la alegría de su corazón será aquel tan ansiado en que los Ayuntamientos tendrán su autonomía y en que será por lo tanto un hecho la autonomía de Catalunya. (Ovación entusiasta). Terminado el acto, que duró más de dos horas, se dirigieron los concurrentes a la casa de don Juan Lladó Cuadras, donde fueron obsequiados los oradores con una espléndida cena.

De «La Veu de Catalunya»:

«A l'Alta Cambra, com al Congrés, no passa dia sense que els nostres amics deixin de combatre. El projecte de llei de ferrocarrils secundaris, s'està refent d'acord amb les emenes nacionals: veurem si el deixen acceptable.

I en Lluis Sedó, combat la reorganització militar, amb un discurs ple de bon sentit i de ciència econòmica, que fa repetir a tothom que «los catalanes estudian los asuntos y los conocen a fondo como nadie».

El senyor Sedó senta una teoria incontrovertible: Per a gastar en defenses, és convenient tenir coses a defensar. Comprar una caixa de cabells sense tenir diner o objectes de valor que guardar hi és una tonteria. A la reorganització de l'exercit, que costarà més de mil milions, ha de precedir o ha d'anar paral·lelament la reorganització productora, creadora de riquesa.

Sense una industria propia que el proveeixi, sense una agricultura plena que el mantingui, sense ferrocarrils i amb material nacional que li faciliti

les concentracions i els moviments ràpids que dupliquen els seu valor que què serviria l'exercit?

El senyor Sedó ven en alguns dels projectes del senyor Alba una tal intima relació amb aquest de guerra que creu i demostra que no s'han fet per a res més que per a protegir les industries militars. Això li permet fer estudi profund dels projectes del senyor Alba davant del Senat, exposant clarament els perills que tanquen. La protecció a la industria nacional serà sols protecció a la industria de l'interior, ja que les fàbriques de forniture militars no poden instal·lar-se a la costa, segons el projecte. I aquesta protecció—diu i demostra el senador per Barcelona—no servirà de res si no es reserva absolutament a la industria nacional la provisió de l'exercit; la protecció que se li doni serà venuda pels mitjans de protecció a l'exportació que donen els altres països. La industria militar no prosperarà i si ve un conflicte, l'exercit es trobarà sense armes ni municions.

El país està alarmat de que es gastin quantitats tan importants, tenint l'exemple de ço que ha succeït fins ara. Amb centenars, amb milers de milions gastats, no tenim exercit, ni industria militar, ni res. Serà aquesta una altra edició del fracàs de l'Estat espanyol? A prevenir-ho actuarà la minoria regionalista, defensant els interessos del país.

El discurs del senyor Sedó és notable pel fons, per les dades: el problema l'estudia en conjunt, en detall i amb relació a tota la vida espanyola. Ha estat molt al·lucinat i serà molt estudiat per l'home qui vulgui conèixer el problema militar d'Espanya en el seu aspecte econòmic.

Realment els catalans—com diu tothom—estudien bé els assumptes, i els entenen merès a la preparació que porten i al sentit pràctic de la realitat que'ls guia.

Els van canviant la tònica parlamentària, fent de les sessions quelcom més que un concurs oratori i una disertació de generalitats que no concreten res.

DE MORA D'EBRE

Inauguració de l'Agencia del Banc de Reus

Diuenge varem tenir la visita de la respectable Junta del Banc de Reus de Descomptes i Préstams a l'objecte d'inaugurar l'Agencia que amb tant bon acort han establert en aquesta vila.

A l'estació, a l'arribar el ràpid, estaven allí congregades les diverses autoritats locals previament convidades en atents oficis remesos de la casa central.

Després de les presentacions oportunes i del saludo del senyor Nogués, alcalde, en nom de la població, se dirigí la comitiva al restaurant on fou servit un esplèndid banquet, presidit per cessió del senyor alcalde, pel senyor administrador del Banc de Barcelona senyor Martínez Marqués, persona de rellevants mèrits.

Al destapar-se el xampany, el senyor Martínez agraïa la deferència d'haver-li cedit la presidència i recordà l'intenció que tenia el Banc que ell administra de posar una Sucursal en aquesta vila; mes per dificultats inesperades no pogué realitzar-se, prestant-se la Junta del Banc de Reus a portar a la pràctica l'establiment d'una Agencia tenint des d'aquell moment tot el nostre apoi material i moral. Acabà dient que desitjava moltes prosperitats a la nova fundació i al poble i comarcs de Mora.

Després el senyor administrador del Banc de Reus, senyor Sociats, dirigí un eloqüent discurs agraïnt el concurs de tots.

Parlà a continuació el senyor Viñas, nostre mestre públic, qui digué que desitjava l'obertura de l'Agencia per acostumar a l'estalvi als seus petits deixebles, que té d'esser la salvació de nostra patria.

El senyor prior també amb frase florida dirigí la paraula als concurrents; lo mateix nostre jove i simpàtic metge senyor Peris, qui amb paraula fàcil i eloqüent agraï lo que feia el Banc de Reus per nostra comarca.

Els senyors Peña, Bartolomé, Treig i altres, també parlaren oferint el seu concurs per l'obra que s'anava a inaugurar.

Traslladats els concurrents amb cotxes del poble entraren a l'edifici destinat a l'Agencia, que és de molt bon gust; al costat de Casa la Vila, al número 5 de la plaça de la Constitució, visitant la cambra acorçada on hi ha la caixa, feta per la casa Padrós de Barcelona.

S'obriren varies llibretes de la Caixa d'Economia a favor de varis concurrents, donant-se per començades les operacions de l'Agencia que amb tant d'acort ha obert el Banc de Reus en aquesta població i que vindrà a augmentar la riquesa de la comarca facilitant les transaccions i difundint el credit tan necessitat en aquest país dominat per l'usura.

Després de donar un tom per la vila i de visitar el nou pont, despedirem a la digníssima Junta del Banc de Reus i administrador del Banc de Barcelona, que regressaren amb el ràpid de la nit a ses respectives localitats.

El senyor don Santiago Treig ha sigut nomenat gerent de l'Agencia. Es fill d'una antiga familia d'aquest poble i coporador d'ell molt d'acort en la gestió que li està encomanada.

Felicitem a don Baptista Algeró i a don Agustí Cort, de Benisanet i a don Candi Bartolomé, pel nomenament de Consellers-Delegats de que han estat objecte per part del Banc de Reus.

R.

Mora d'Ebre 8 octubre 1915.

Gazeta del treball

El Congrés extraordinari dels carrilaires del Nord

Han començat, a la Casa del Poble de Madrid, les tasques del Congrés extraordinari del Sindicat ferroviari dels empleats, agents i obrers de la Companyia del Nord. Hi estan representades les seccions de Tortosa, Bilbao, Lleida, Valladolid, Madrid, Manresa, Pamplona, Barcelona, Palencia, Burgos, Segovia, Pola de Lena, Oviedo, Saragoça, Logroño, Barruelo, Montforte, Tarragona, Reus, Avilés, La Coruña, Miranda, Irún, Valencia, Carcagente, Medina, Játiba, Gijón, León, Santander, i el Comité del Sindicat.

En la primera sessió celebrada, constituït el Congrés, el Comité donà compte de la seva gestió en el passat conflicte, gestió que devia discutir-se en la sessió següent, de la que encara no en tenim notícies.

Se espera amb interès conèixer les resolucions d'aquesta assemblea, puig, com saben nostres lectors, ha sigut convocada exclusivament per a tractar de l'actitut que deuen adoptar els carrilaires del Nord davant la conducta despòtica i provocadora de la Companyia, i res d'extrany fora que s'acordés reproduir la vaga que'ls governants d'Espanya no sapiguieren o no volgueren solucionar en definitiva, quan era hora, imposant a la superba Empresa el degut respecte i consideració als obrers que d'ella dependeixen.

Reclamacions i vagues

Sense necessitat de recórrer a fer vaga, els tintorers d'Igualada han conegut dels llurs patrons la jornada de nou hores i un augment en el salari.

La societat d'Estampadors i Cilindradors de Barcelona ha enviat a l'Associació Patronal una protesta contra l'atropell comés pel patró Joan Tapies en uns nois que treballaven a casa seva.

Per haver despedit tres obrers, s'han declarat en vaga els restants operaris de la fàbrica que'l senyor Abadal posseeix a Soria. No cal dir que s'ha enviat guardia civil cap a dit poble.

Secció Oficial

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 7 d'octubre de 1916

Naciments

María Bertrán Torres.—Josep Fernández Giné.—Dolores Penas Lloret.—Josep Catalá Bargalló.—Rafel Ferré Munné.

Defuncions

Francisca Balañá Besora, 72 anys, Creu Vermella, 13.—Ramón Gil Ferré, 3 mesos i mig, Pi i Margall, 63.

Matrimonis

Joan Vilella Puig amb Isabel Mayner Boule.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	758.2	758.0
TERMOMETRE	Sol... 27.5	
	Ombra... 25.7	
MINIMA	Sol... 16.8	
	Ombra... 16.8	
PSICROMETRE	Termometre sec... 20.4	19.7
	Idem humit... 18.5	18.0
Humitat relativa de l'aire	82.9	85.6
Tensió del vapor acuos	12.8	14.5
ANEMO.—Direcció del vent	S E	S E
METRE Velocitat del vent	101	65
Pluviometre		
Evaporimetre	3.0	1.0
Estat del cel	Núvol	Núvol

En el cameril de Misericòrdia ahir contragué enllàs matrimonial el distingit jove en Joan Vilella Puig, fill del banquer i fabricant don Joan Vilella, amb la gentil i bellíssima senyoreta Na Isabel Mayner Boule, filla de nostre distingit amic l'ex-diputat a Corts don Ramón Mayner.

Després de la cerimonia religiosa, els convidats foren obsequiats amb un esplèndid dinar servit per l'acreditat Restaurant de París a casa dels senyors Mayner.

Rebin els joves esposats i llurs famílies, en particular nostre distingit amic senyor Mayner, la nostra enhorabona.

Una veïna d'aquesta ciutat, habitant al carrer de Sant Joaquim, ahir se topà amb el seu marit—del qual ne viu separada—pegant-li aquest un cop de puny que la feu rodar per terra, produint-se, en la caiguda, una ferida al cap, que li fou curada pel metge senyor Figuerola.

La guardia civil de Roquetes comunica que en una casa de camp, propietat de Manuel Muxé, s'ofegà, en una bassa, el noi de tres anys, Ramón Cardona.

Ans d'ahir a la tarda, en el tren que surt d'aquesta ciutat a dos quarts de cinc cap a Mora, hi viatjava sense bitllet el jove Emili García Dopena, de 19 anys d'edat, d'ofici limpiabotes, el qual al divisar el baixador de Dosagües volgué descendir estant el tren en marxa, agafant-li aquest el peu esquerre i produint-li una greu ferida.

Després de curat de primera intenció pel metge de Dosagües, fou traslladat a aquesta ciutat, i d'aquí, amb una camilla de la Creu Roja, fou conduït a l'Hospital de Tarragona.

Als dependents de l'autoritat han sigut expulsats tres subjecte sospitosos.

Don Gregori Rull i Trilla, viti-vinicultor molt conegedor de quant afecta a l'assumppte dels alcohols, ens prega fem públic lo següent:

«Veig amb gran estranyesa que la Associació de viticultors navarros aprovi el projecte d'alcohols presentat a les Corts pel ministre d'Hisenda senyor Alba, alçant a les Associacions de viticultors de Balears, Catalunya, Aragó i Rioja a que facin lo mateix. El projecte Osmá al principi fou aplaudidíssim i les conseqüències funestíssimes per als viticultors. Tan prompte França no necessiti nostres vins i els tractats de comerç no s'hagin modificat en favor nostre, plorarem amb gotes de sang el referit projecte tan elogi i la classe vitícola maleirà els actuals directores de tals associacions. Estimo que devem oposar-nos amb totes les nostres forces a que l'esmentat projecte sigui llei.

Queda complacut nostre particular amic senyor Rull.

Els guarda-termes han denunciat a dos pastors que pasturaven els seus remats en propietat agena.

L'«Orfeo Tarragonés» està preparant-se per a verificar una excursió artística al Parc Samà, on anirà un dels diumenges del mes actual.

FRANCISCO PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç Col·legiat

Arraval Santa Agn, 57.—Teléfono n.º 5

CANVI - VALORS - CUPONS

Negocio els cupons venciment primer corrent

Segons nostres notícies, la companyia que actuarà aquest hivern en el teatre del Centre de Lectura, serà de les més completes que hagin vingut en aquesta ciutat, lo que fa esperar una campanya profitosa per al nostre art escènic.

En dita companyia hi figuren elements tan prestigiosos com les senyores Fremont, Verdier i Fornes, i senyors Viñas, Bové, Ginestet, Santacana i altres.

En breu serán publicades les llistes de companyia.

El B. O. publica l'extracte dels acords presos per nostra Corporació municipal durant el mes de juliol.

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

De vendá:

Antón Martra, arraval alt de Jesús.

Hi ha el propòsit de publicar a Barcelona, una «Biblioteca Popular de Divulgació Teatral», de la qual n'apareixeria, cada mes, un volum en quart regular, de 60 a 72 pàgines, imprés en paper ploma i d'escaient presentació.

La primera série constaria de sis volums, que començaria a publicar-se

des del mes de Novembre, si el nombre d'inscrites cobreix l'import de l'edició.

Cada volum costarà pessetes 0'60. Però els qui vulguin subscriure's a la serie dels sis primers satisfaran només tres pessetes.

Per a prospectes i subscripcions, Girona, 23.

En venda

Se ven un acreditat establiment de Sabateria situat en un punt céntric d'aquesta ciutat.

Informes en aquesta impremta.

Si's reuneix nombre suficient de senyors regidors aquesta nit l'Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatoria.

Accedint a les gestions realitzades pel Govern espanyol, per a que's reintegrin a llurs cases les poblacions del Nord de França, el Govern alemany ha ofert a nostre embaixador a Berlín que el dia primer del corrent tornarien a llurs cases 2.000 dones i a l'acabar la cullita tot el restant dels habitants.

El governador dirigeix una circular als alcaldes lamentant hagi de recordar la obligació que tenen de rendir comptes generals, aixís com mensualment els balanços i comptes trimestrals.

Calçat de totes classes

F. Surroca.-Monterols, 26.-REUS

Fa falta Dependent i Aprentent

per a un comerç de
Merceria i Novetats
d'aquesta.

Informaran en aquesta impremta.

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Café d'Esperanza.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

Comercial

Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agència Fabregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 11.—«Andalucía», per a Marsella; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 12.—«M. Espaliu» per a Gènova; consignatari, Fàbregas.

Dia 12.—«Ebro» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 12.—«Juliana» per a Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 12.—«Valborg» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 13.—«Mauricio» per a Ribera d'Itàlia; consignatari, Benigno.

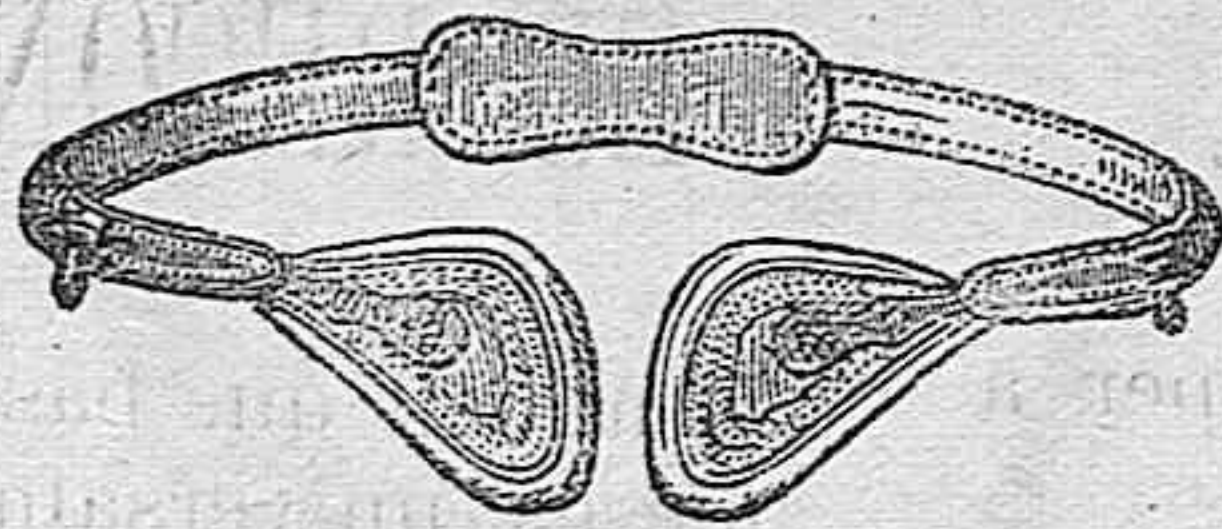
Dia 15.—«Stromboli» per a Noruega; consignatari, Boada.

Dia 15.—«Victoria» per a Suecia i Rússia; consignatari, Boada.

Dia 15.—«Asuarca» per a Nova York; consignatari, Fàbregas.

Dia 16.—«Cabañal» per a Africa i Canaries; consignatari, Musolas.

Dia 27.—«Cabo Cervera» per a Montevideo i Buenos Aires; consignatari, Preses.

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer si'squera en que consisteix aital dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt docs els que saben col·locar-los, raríssims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL
CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàtics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gosa casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, núm 16 NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gorres don Isidro Pons

SENSE aquesta marca

Papa-ell NO és un «Gramófon»

: : Catàlegs gratis : :

— DIPOSIT DE RELLOTGERIA. — RELLOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PESSETES —

Academia de Dibuix i Pintura

DIRIGIDA PER

Don Tomás Bergadá

Professor suplent de Dibuix de l'Institut general i tècnic

Classes de Dibuix linial, figura, adorno, paisatge i al natural; pintura a l'oli i aquarela i al temple per a pintors decoradors. — Classe especial per a senyorettes. Hores de classe convencionals. — L'obertura de les classes al primer d'octubre.

Lliçons a domicili

Arraval baix de Jesús, 31, baixos

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 1 d'octubre de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 26 > 8'25	Tren n.º 25 a las 9'15
> > 12 > 15'—	> > 1 > 16'—
> > 36 > 17'05	> > 35 > 18'40

En els diumenges i dies festius s'expediran billets d'anada i tornada a 0'60 valers per al retorn per tot el dia de sa expensió i en tots els trens.

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: R. Perpiñá.

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL
Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíniques dels Drs. Oishaussen, de Munich, i Pfäundier

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. — REUS

COL·LEGI D'INTERNES DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER

Don Joan Ollé Vallés

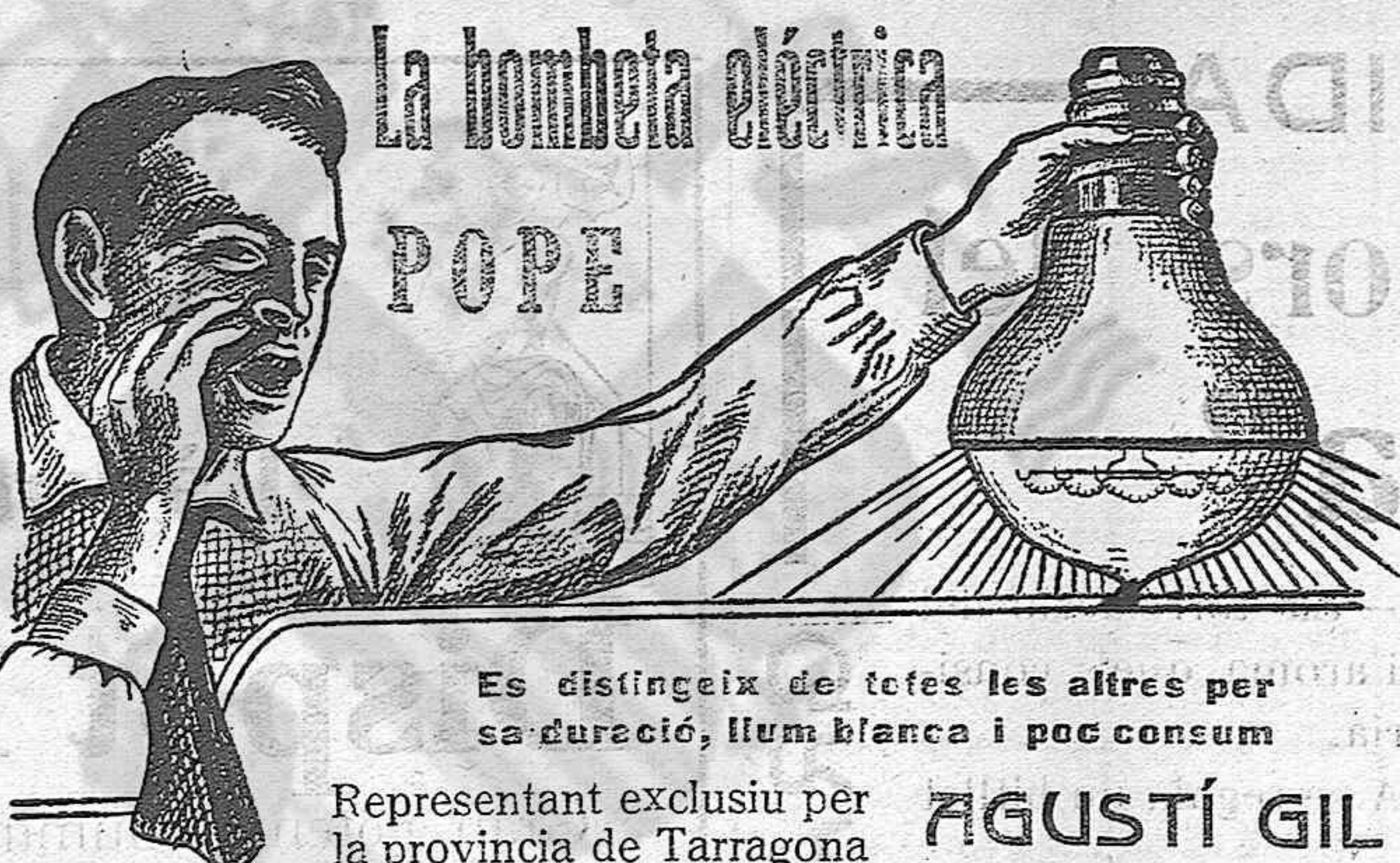
DIRECTOR ESPIRITUAL:

Rvnt. Dr. Don Ramón Minguell

Capellà del mateix Institut

Parvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Càlcul Mercantil, Teneduria de Llibres, Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francés, Mecanografia, Solfeig i Piano.

-- Entrada per la plaça d'Hércules --

Es distingeix de totes les altres per sa duració, llum blanca i poc consum

Representant exclusiu per la provincia de Tarragona **AGUSTÍ GIL**

Carrer Estanislau Figueres, 18. — Café del Brasil

Comerç de Ferreteria i Quincalla

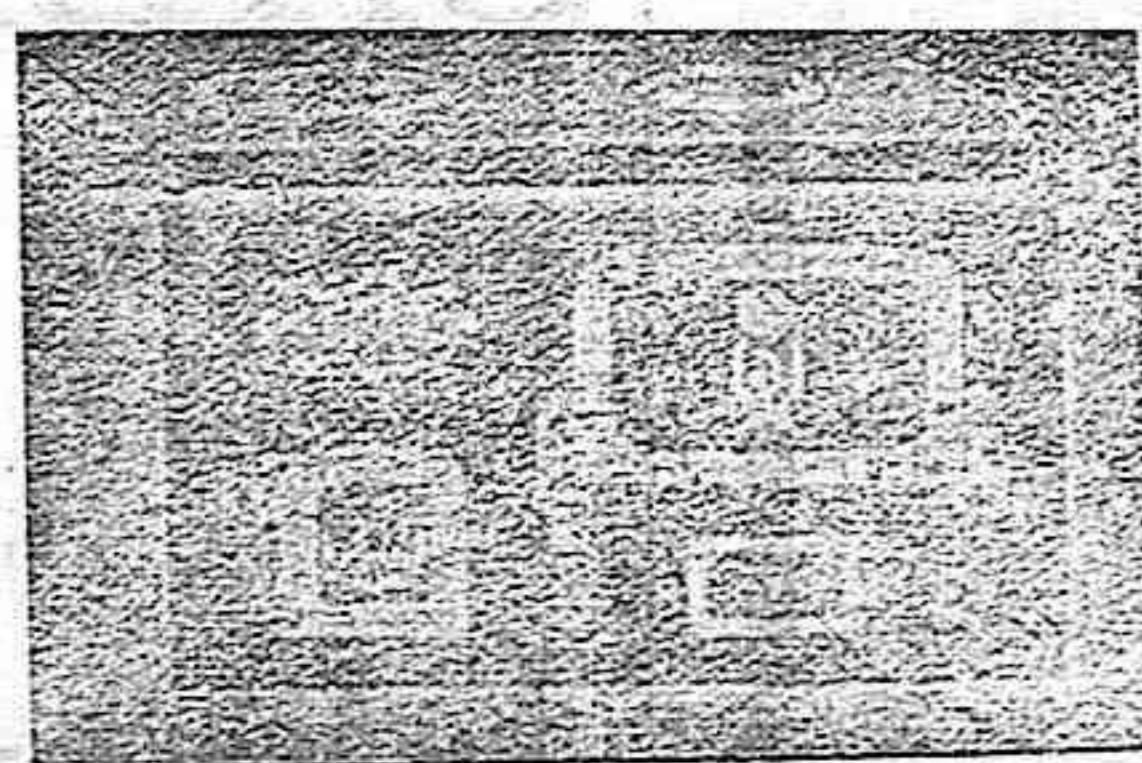
Material per a mines i obres públiques. — Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

"LA UNION COMERCIAL"

Companyia Anglesa de Segurs

Capital suscrit: Ptes. 73.750.000

RAM D'INCENDIS

AGENT A REUS I SON PARTIT

JOSEP VOLTAS DOMENECH

REUS-Sant Pancrasi, 17, entr. (davant l'iglesia la Providencia)

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més o menys de afecions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de mals tractats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals caps.

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és legítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en caps de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les bebedores, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

No compreu trajes ni abrics sense abans visitar la

SASTRERIA QUERALT
Monterols, 35. - Reus.

PURESA GARANTIDA**Obsequi als consumidors del "Cafè Pampa"**

El CAFÉ PAMPA és cultivat i recolectat de llevor especial.—La torrefacció del CAFÉ PAMPA és tan perfecta en la concentració del seu propi aroma, que's considera com un dels més moderns avenços de la ciència i l'indústria.

Per cada compra de 100 grams (tres onces) de CAFÉ PAMPA se regala un bitllet dels següents

PREMIS

- Primer. Una magnífica figura de moviment i una moneda d'or de 25 pessetes.
- Segon. Un rellotge per a senyor i una moneda d'or de 25 pessetes.
- Tercer. Un rellotge de senyora i una moneda d'or de 20 pessetes.
- Quart. Una moneda d'or de 20 pessetes.
- Quint. Una moneda d'or de 10 pessetes.
- Sisé. Una moneda d'or de 5 pessetes.
- 21 premis de 2'50 pessetes cada un.

Els números premiats seran els que obtinguin el número igual o les 27 primeres sorts de la Loteria Nacional que se celebrarà a Madrid el dia 22 de desembre de 1916.

Agent exclusiu per a la venda a Espanya:

Román Marimón, Plaça de Catalunya, 7. - REUS

El "Café Pampa" se serveix en el **BAR AMERICÀ**

Dipòsit de l'exquisit Xocolat del **RAM**

No deixeu de pendre CAFÉ PAMPA i recomanar-lo als vostres amics

NOVA LÀMPARA ESTRANGERA**Làmpara Nitrògen****Dispot 1/2 Watt**

Gran potencia lluminica. -- Consum veritat.

Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos- tres electricistes.

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarco Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,

CARME, 35.—PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta provincia

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2.ª, 1.ª REUS

SABATERIA

— DE —

PERE ROIG

SUCCESOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura - - Elegancia - - Solidesa - - Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS

AROMA CONCENTRAT

GRAN DIGESTIU